

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Epistola Catholica Iacobi Apostoli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

vobis acquirit fidei quodd probatio enim estis scientes
 ירעין אנתון גיד דבוקייה דהימנותא מקננה לכו
 opus ei erit patientie autem ipsi patientiam
 מסיברנותא !! לה דין למסיברנותא נהוא לה עברא
 eritis non & in aliquo & consummatis perfecti vt sitis consummatum
 משמליא דתהוון נמירין ומשלמנין ובמדם לא הויתון
 a petat sapientia a delituitur ex vobis verò homo si deficietis
 חסירין ! אן אנש דין מנכוו חסיר מן חכמתא נשאל מן
 ei & dabitur exprobrat nec simpliciter omni us qui dat ipso Deo
 אלהא הו דיהב לכל פשיטאית ולא מחסד וסתיהבא לה !
 similis est qui habitat sic habitans non cum fide autem petat
 נשאל דין בהימנותא כר לא מתפלג הו דמתפלג דמא
 filius ille exillimet neque ventus ipsoe quos comouet maris fluctus
 לגלגלא דימא דשנשא להון רוחא ! ולא נסבר הו בר
 in animo suo qui habitat is Domino a aliquid quod accipiet hominis
 נשנא דנסב מרם מן מרנא ! אינא דפליג ברעניה
 humilis frater autem gloriatur vijs suis in omnibus & comouetur
 ושניש ככלהין אורחתה ! נשתבהר דין אחא מניכא
 flos sicut quia in humilitate sui & diues in sublimitate sua
 ברומרה ! ועתירא כמוכרה מטל דאין הכנא
 & arefacit cum calore suo sol enim exoritur praterit ita herba
 דעסכא הכנא עבר ! דנח גיד שמשא בחומה ומכוש
 etiam sic perit aspectus illius & decor cadit & flos herbam ipsam
 לה לעסכא והכנא נפל ושופרא דחווה אכר הכנא אף
 qui sustinet vir beatus ille in cõuersationibus suis arefcit diues
 עתירא חסא כהופכוה ! טובוהו לגברא דמסיבר
 quã promisit illã vitarum coronam accipiet pbatas fuerit quia cum tentationes
 נסיונא דמא דאתבהר נסב כליולא דחיא הו דמלך
 tentatur cum homo dicat ne ipsam qui diligunt ijs Deus
 אלהא אילין דרחמין לה ! לא נאמר אנש כר מתנסא
 in malis tentatur non enim Deus ego tentor Deo a
 מן אלהא מתנסא אנא אלהא גיד לא מנסי בכישתא
 tentat non hominem & ipse
 והו לאנש לא מנסא !

3 Scientes quod probatio fidei vestre patientia operatur.
 4 Patientia autem opus perfectum habeat, vt sitis perfecti & integri, in nullo deficientes.
 5 Si quis autem vestrum indiget sapientia, postulet à Deo, qui dat omnibus affluenter, & non improperat, & dabitur ei.
 6 Postulet autem in fide, nihil habitans: qui enim habitat, similis est fluctui maris, qui à vento mouetur & circumfretur.
 7 Non ergo existimet homo ille quod accipiat aliquid à Domino.
 8 Vir duplex animo, inconstans est in omnibus vijs suis.
 9 Glorietur autem frater humilis, in exaltatione sua.
 10 Diues autem, in humilitate sua, quoniam sicut flos fœni transibit.
 11 Exortus est enim sol cum ardore, & arefecit fœnum, & flos eius decidit, & decor vultus eius deperijt: ita & diues in itineribus suis marescit.
 12 Beatus vir qui suffert tentationem, quoniã cum probatus fuerit, accipiet coronã vitæ, quam repromisit Deus diligentibus se.
 13 Nemo cum tentatur, dicat quoniam à Deo tentatur. Deus enim intencator malorum est: ipse autem neminem tentat.

3 ירעין אנתון גיד דבוקייה דהימנותא מקננה לכו 4 אן אנש דין מנכוו חסיר מן חכמתא נשאל מן
 5 שניש ככלהין אורחתה 6 נשאל דין בהימנותא כר לא מתפלג הו דמתפלג דמא
 7 ולא נסבר הו בר 8 אינא דפליג ברעניה 9 נשתבהר דין אחא מניכא
 10 ועתירא כמוכרה מטל דאין הכנא 11 דעסכא הכנא עבר
 12 טובוהו לגברא דמסיבר 13 לא נאמר אנש כר מתנסא מן אלהא מתנסא אנא אלהא גיד לא מנסי בכישתא

BBBb iij

14 Vauſquique verò ten-
tatur, à cõcupiſcentia ſua ab-
ſtractus & illectus.
15 Deinde concupiſcentia
cũ conceperit, parit pecca-
tum: peccatum verò cũ cõ-
ſummatum fuerit, generat
mortem.
16 Nolite itaque errare, fra-
tres mei dilectiſſimi.
17 Omne datum optimum,
& omne donum perfectum,
deſurſum eſt, deſcendens à
Patre luminum, apud quem
non eſt tranſmutatio, nec vi-
ciſſitudinis obumbratio.
18 Voluntariè enim genuit
nos verbo veritatis, vt ſimus
initium aliquod creaturæ e-
ius.
19 Scitis, fratres mei dilecti-
ſſimi, Sic autem omnis homo
velox ad audiendum, tardus
autem ad loquendum, & tar-
dus ad iram.
20 Ira enim viri, iuſtitiam
Dei non operatur.
21 Propter quod abiicientes
omnem immunditiã & abũ-
dantiã malitiæ, in manu-
ſcuntate ſuſcipite inſtrum ver-
bum, quod poteſt ſaluare ani-
mas veſtras.
22 Eſtote autem factores
verbi, & non auditores tantũ,
& non auditores tantũ,
fallentes vosmetipſos.
23 Quia ſi quis auditor eſt
verbi, & non factor: hic
comparabitur viro confi-
deranti vultum natiuitatis ſuæ
in ſpeculo.
24 Conſiderauit enim ſe, &
abiijt, & ſtatim oblitus eſt
qualis fuerit.

& abſtrahitur & allicitur tentatur ipſe cõcupiſcentia ſua à homo ſed
אלא אנש אנש מן רגתה הו מתנסא ומתרגנ ומתנגנ
eum autem peccatum peccatum & parit concipit cõcupiſcentia & hæc
והדא רגתה בטנא וילדא חטיהא חטיהא דין מא
dilecti fratres mei erretis ne
דאנכרת לירא מותה: לא תטעון אחי חביבא
à deſcendens ſuperinis à & perfectum bonum donum omne
כל מוהבתא מבתא ומשמליתיה מן לעל נחתא מן
non etiam vlla immutatio apud quem non eſt luminum Patre
אנא דנחורא הו דלית לותה שחלפא מדם אף לא
Veritatis per ſermonem & genuit nos voluit ipſe
טלנתא דשונגיא: הויו צבא וילרן כמלתא דקושתא
vicitudinis obumbratio
homo omnis dilecti fratres mei & vos creaturarum eius primitiæ vt eſtote
דנחורא רשונתא דכריתתו: ואנחון אחי חביבא כל נש
& tardus ad loquendum & tardus ad audiendum velox ſic vt volis
מנכון נחורא מפרהב למשמע ומוחר לממללו ומוחר
facit non Dei iuſtitiam viri enim ira ad maledicti
למרגנ: רוגות ניר דנברא זדיקותא דאלהא לא עבד:
malitiæ & multitudinem impuritatis eam à vobis loq̄ pellite hoc propter
מכל הוה ארחקו מנכון כלה טנפותא וסונאא דבישותא
poteſt quod naturæ noſtræ q̄ eſt inſtrũ verbum excipite & cõ ſuſcipite
ומנכיותא קבלו מלתא דנעצבא בנינן דהי משכחא
animas veſtras ipſas viuificat
דחא אנון לנפשתכון:
Epiphaniã quæ poſt ſecundæ in ſabbatho vna
חד בשבטא דחרין דכתר דנחא
neque tantũ auditores & non ſermonis factores verò eſtote
הויו עבודא דמלתיה ולא שמועא בלהוד ולא
ſermonis auditor fuerit enim homo ſi animas veſtras decipiat
טעון נפשתכון: אן אנש גיר נהוא שמועה דמלתיה
is ſpeculo facies ſuas qui aſpicit illi ſimilis eſt hic illius eſſe hoc & nã
ולא עבודה הנא דמיה להו דחזיה אפיה במחזיתא:
eſſet qualis & oblitus eſt & ſp̄erijt animã ſuã enim aſp̄erijt
הוא ניר נפשה ועבר וטענה דאיכנא הוה:

NOVUM
TESTAMENTUM
A.
IV. etc.

14 ἕνατος δὲ πρὶ ἐσχέτου, ἵνα τῆς ἰδίης διπθυμίας ἡλεκτρίσθῃ καὶ δολοῦσθῃ ὁ ἄνθρωπος 15 ὅτι ἢ δὴ τὸ μὲν
συμβαθούσα, ἢ κίλι ἀμφοτέρω· ἢ δὲ ἀμφοτέρω ἀποπλασθῆσα ἀποκλύει δαίμονα. 16 μὴ πρὸς αὐτὸν ἀδελφοὶ
ἀγαπητοί 17 πᾶσαι δόσεις ἀγαθῆ, καὶ πᾶς δῶρημα τίλειται, ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ παρὰ αὐτοῦ λατρεῖται τῷ
πνεύματι, παρ' ᾧ ἡμεῖς ἐν τῷ πνεύματι μαρτυροῦμεν τῆς ἀποστολῆς ἡμῶν. 18 βουλὴ τοῦ ἀποστόλου ἡμῶν λόγος ἵνα οἱ υἱοὶ
ἡμῶν ἀπαρξέωμεν ἵνα ὁμοιωθῶμεν αὐτοῦ κτισμάτων. 19 ὡς τὸ, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πρὸς ἀφ' ἑαυτοῦ ὁ καθ' ἑαυτὸν
ἀνὴρ ὡς βεβήκει εἰς τὸ λαλῆσαι, βεβήκει εἰς ὁρξέω. 20 ὁρξῆ ἑαυτοῦ ἀδελφοί, ἀναμνησθέντες τοῦ ἡμεῶν λόγου, καὶ δὴ
21 διὸ ἀποτήμβου πᾶσαι ῥυπαρίαι, καὶ εὐνοσίχθων κακίας, ἐν ᾧ ὁ ἀποστόλος διέταξε τὸν ἡμεῶν λόγον, καὶ δὴ
μὴ οἶσθε τὴν ψυχὰς ὑμῶν. 22 γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκουατοί, ἀλλὰ ὡς ἡμεῖς ἔσμεν ἡμεῖς
23 ὅτι εἰ τις ἀκούσας τὸν λόγον θεοῦ, καὶ οὐ ποιῆται, ὡς εἰς τὸν ἀδελφὸν κατὰ τοιοῦτον τὸν ἀποστόλου τῶν ἡμεῶν λόγον
εἰς τὸν ἑαυτοῦ ἑαυτοῦ. 24 κατὰ ὅσον ἑαυτοῦ, καὶ ἀπλήλως, καὶ δι' ἡμέρας ὁ πλάσθη ὁ ποιῶν.

non in ea & permanet libertatis perfectam in Legem qui respiciu autē oīs
 25 כלרין דחרר בנמוסא משלמנא דחחרותא וקוי בה לא
 & hic operis effedor sed vt obliuiscatur qui audiat auditor est
 הוא שמועא דשמעא דמתעא אלא עכודא דעכודא והנא
 Deo quod seruiat putat homo & si in opere suo erit beatus
 טובנא נהוא בעכרה: 26 ואן אנש סכר דמשמש לאלהא
 est vanum istius cor suum ipsum decipit sed linguā suam tenet neque
 ולא אחר לשנה אלא מטעא לה להב דהנא כריקא הי
 eorum & sanctum purum cuius obsequium obsequium
 תשמשתה: 27 תשמשתה ניר דביא וקרישתא קדם
 in afflictionib⁹ ipsoꝝ & viduas orphanos visitare est illud Patre Deo
 אלהא אבא דהא הי למסער יתמא וארמלתא כאול צניהון
 macula sine mundo a animam suā homo & vt seruet
 ולמטר אנש נפשה מן עלמא דלא טורשא:

caput
 ב קפלאון

fidem tenentes sitis facierum eum acceptione ne Fratres mei
 אחי להא כמסב באפא דהוון אחידין להימנותא
 introierit enim si Christi Iesu Domini nostri gloriæ
 דתשבחה דמון ישוע משיחא: 2 אן ניר נעול
 sint pulchri cuius vestes aut auri cuius annulus homo in cōgregationē vrām
 לכנושתכון אנש דעוקתה דדהבא או דמאנוהי שפירא
 qui indutus est in eū & respexeritis sordidis cum vestibus pauper & introierit
 ונעול מסכנא כמאנא צאא: 3 ותחרון כהו דלביש
 bene sede hic tu ei & dixeritis pulchris vestibus
 מאנא שפירא ותאמרון לה אנת הרבא תב שפיר
 illic tibi sede aut illic sta tu ipsi dicatis & pauperi
 ולמסכנא תאמרון לה אנת קום להל או תב לך הרבא
 in anima vestra vobis diuisi estis nōnne pedū nrōrū scabellum ante
 קדם כובשא דרגלין: 4 לא הא אתפלנתון לכון בנפשכון
 malarum cogitationum interpretes & estis
 והויתון מפרשנא דמחשבתא בישתא:

CAP. II.

1 Fratres mei, nolite in per-
 sonatum acceptione habere
 fidem Domini nostri Iesu
 Christi gloriæ.
 2 Etenim si introieritis cō-
 uentum vestrum vir aureum
 anulum habens, in veste
 candida: introierit autem &
 pauper in sordido habitu,
 3 Et intendatis in eum qui
 indutus est veste præclara, &
 dixeritis ei, Tu sede hic bene:
 pauperi autem dicatis, Tu sta
 illic, aut sede sub scabello pe-
 dum meorum.
 4 Nōnne iudicatis apud
 vosmetipsos, & facti estis iu-
 dices cogitationum iniqua-
 rum?

25 εἰς τὴν ἐκείνην ἡμέραν ὁ κύριος ἔρχεται μετὰ τῆς ἰσχύος καὶ τῆς δόξης, καὶ τότε ἕσται ὁ κύριος ἰσχυρὸς καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ ἡμε-
 ρὴν ἐκείνην. 26 εἰ τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ οὐ δύναται εἶναι ἐν αὐτῷ. 27 ὁ κόσμος ὅλος ἐστὶν ἐν τῷ
 κατὰ τὴν ἐκείνην ἡμέραν ὁ κύριος ἔρχεται μετὰ τῆς ἰσχύος καὶ τῆς δόξης, καὶ τότε ἕσται ὁ κύριος ἰσχυρὸς καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ ἡμε-
 ρὴν ἐκείνην. 26 εἰ τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ οὐ δύναται εἶναι ἐν αὐτῷ. 27 ὁ κόσμος ὅλος ἐστὶν ἐν τῷ

Κεφ. β.

1 Αἱ ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ οὐ δύναται εἶναι ἐν αὐτῷ. 2 εἰ τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ οὐ δύναται εἶναι ἐν αὐτῷ. 3 εἰ τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ οὐ δύναται εἶναι ἐν αὐτῷ. 4 εἰ τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ οὐ δύναται εἶναι ἐν αὐτῷ.

26 Sicut enim corpus sine spiritu mortuum est, ita & fides sine operibus mortua est.

fides etiam ita est mortuum spiritu absque corpus quemadmodum
אינא דפנא דלא רוחא מית הו הכנא אף הימנותא
est mortua operibus absque
דלא עברא מיתא הי :

CAP. III.

1 Nolite plures magistri fieri, fratres mei, scientes quoniam maius iudicium sumitis.

3 caput
נ קפלאון

Epiphaniam que post tertie in sabbatho vas
דחר בשבט דתלת דבתר דנחמ

2 In multis enim offendimus omnes. Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir : potest etiam frano circuducere totum corpus.

scientes estote sed fratres mei inter vos sint doctores multi non
לא מניאא מלפנא נהוון בכון אחי אלא הויתון ידעון
omnes labimur enim multis obnoxij sumus p[er]ficiendi quilibet
דינא וימרא חובונן : סניאנא ניר משתרעונן כלן
qui potest perfectus vir est hic labitur non qui in sermone s[ol]o

3 Si autem equis frana in ora mittimus ad consentiendum nobis, etiā omne corpus illorum circunferimus.

כל דמלתא לא שרע הנא איתוהי נברא נברא דמשכח
equorum in ora frana enim ecce corpus totum etiam subijcere
משעבר אף לבלה פנרה : הא ניר פנודא כפומא דרכשא
circumagimus corpus eorum & totum nobis subijciuntur ut regamus

4 Et ecce naues, cum magnæ sint, & à ventis validis minentur: circunferuntur autem à modico gubernaculo ubi impetus dirigentis voluerit.

רמון אף דנשתעבדון לן וכלהי גושמהון מהפכונן :
à vehementer venti eas agitant cum valide naues etiam
אף אלפא עשיתא כד רכיון להין רוחא קשיתא מן
qui gubernat illius voluntas quem prospicit in locu circumagitur eorum ligas

5 Ita & lingua modicum quidem membrum est, & magna exaltat. Ecce quantus ignis, quàm magnam flumam incendit.

קסא ונורא מתנתפן לאתר דחאר עבניה דהו דמדרבן :
ignis etiam & extollit se pusillum est membrum lingua etiam ita
דנא אף לשנא הדמא הו ועורא ומשתעלא אף נורא
& mundus est ignis & lingua incendit multos ramos cupias

6 Et lingua, ignis est, & universitas iniquitatis. Lingua constituitur in membris nostris, que maculat totum corpus, & inflammat rotam natiuitatis, nostræ, inflammata à gehenna.

ועורא ענא מניאא מוקדא : ולשנא נורא הו ועלמא
cōmaculat in mēbris nostris sic cum lingua & ipsa est ramus veluti peccati
חטותא אף עבא הו והו לשנא כר איתוהי כהדמין מכתס
veluti que currūt genealogiarū nrāru series & incendit corp[us] natiuitatis totum
לה לבלה פנרן ומוקד ובלהי דשרכתן דרהטין אף
ferarum nature enim omnes in igne ipsa etiam carere solent

7 Omnis enim natura bestiarum & volucrum & serpentium, & ceterorū domantur, & domita sunt à natura humana :

נעלא ויקד אף הו בנורא : כלהון ניר כינא דהיותא
nature subijciuntur & ardeat maris & reptilium & volucrum
ומרהתא ורחשא דימא ודיבשא משתעבדון לכינא
humane
ואנשותא :

NOVUM
TESTAMENTUM
A.
IV. etc.

26 ὡς οὖν τὸ σῶμα χωρὶς τῆς ψυχῆς νεκρὸν ὄντι, ὕψω καὶ ἡ πίστις χωρὶς ἡ ἔργων νεκρὰ ὄντι.
Κεφ. 3.

I Μη πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζων κρίμα ἀποφύμασθε.
2 ὅτι ὅτι πᾶσι τοῖς ἔργοις ἡ πίστις ἐκλογισμένη, καὶ ὅλοι τὸ σῶμα.
3 Ἰδοὺ ἡ πίστις ὅτι
χαλινὸς εἰς τὸ σῶμα ταῖς ἀλλοῖς ἀποδοῦσθαι τὸ πνεῦμα ἀσπασθῆναι ἡμῶν, καὶ ὅλοι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἡ μεταγωγῆς.
4 Ἰδοὺ
ὅτι ἡ πίστις ἀποδοῦσθαι βλάπτει. 5 ὕψω καὶ ἡ γλώσσα μικρὸν μέλος ὄντι, καὶ μεταγωγῆς ἔσται ὅλας τῆς σαρκὸς, ὅτι ἡ
ἕλκεν αὐτὴν. 6 καὶ ἡ γλώσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς σαρκὸς. ὕψω καὶ ἡ γλώσσα καὶ διασπασθῆναι τὸ σῶμα ὅτι ἡ
ἀποδοῦσθαι ὅλοι τὸ σῶμα, καὶ φλογισθῆναι τὸ σῶμα ὅτι ἡ φλογισθῆναι ἔσται ὅλας τῆς σαρκὸς. 7 ὅτι
τὸ πνεῦμα ἀποδοῦσθαι τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα ἀποδοῦσθαι τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα ἀποδοῦσθαι τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα ἀποδοῦσθαι τὸ σῶμα

hoc est malum ut eam domet potest non homo verò linguam
 8 לשנא דין אנש לא אשכח דנכבשויהי כישתא הו הדא
 benedicimus enim per ipsam mortis veneno est plenum coëretur quod non
 דלא מתתכמא מלא הו כמא דמותא 9 בה ניר מברכונן
 Dei qui ad similitudinem hominis filij maledicim⁹ & per ipsū & Patri Dnō
 למריא ואבא ובה לישנן לכני נשא דברמותא דאלהא
 non & benedictiones maledictiones exant ore ab & ex ipso facti sunt
 עבדין 10 ומנה מן פומא נפקין לושתא ובורכתא לא
 ex possibile est nunquid fiat ita ut hęc fratres mei oportet
 ולא אחי דהלין הכנא נסתערין 11 דלמא משכחא
 nunquid aut & amaræ dulces aquæ exant scaturigine vna
 חד מבויעא נפקון מיא הליא ומריא 12 או דלמא
 sic ficus vitis aut faciat ut oliuus fratres mei ficus potest
 משכחא תתא אחי דויתא דעבדי או נפתא תאנא הכנא
 quis est dulces ut fiat possunt falsæ aquæ non etiam
 אף לא מיא מלחיא משכחין דנתעבדון הליא 13 מנו
 puleris per conuersationes oportet ipse sic & eruditus qui sapiens ex vobis
 מנכון דחבים ורדא נהוא עבדויה בהופכא שפירא
 inter vos sic amarulentus liuor verb si manufacta in sapientia
 בחכמה מביכתא 14 אן דין חסמא מריא אית בכון
 & mentiamini veritatem aduersus intumescatis ne in cordib. vris contentio aut
 או הרינא בלביכון לא תתהרתון על קושתא ותדנלון 15
 est sed descendit non supernis de sapientia hæc quoniam
 מטל דהוא חכמתא מן לעל לא נחתת אלא איתיה 15
 enim vbi demonijs & à animæ cogitationibus à terrena
 ארעניתא מן הושכחא דנפשא ומן שאדא 16 איכא ניר
 malū est quid & omne inconstantia etiam ibi & contentio inuidia est
 דאית חסמא וחרוניתא תמן אף דלוחיא וכל מדס דביש
 & manufacta pace & plena est pura supernis quæ è verò sapientia
 חכמתא דין דמן לעל רביא הו ומליא שלמא ומכיכא 17
 est diuisione & absque bonis & fructibus & plena & obediens
 ומשתמעניא ומליא רחמא ופארא טכא ודלא פלנותא הי
 seminatur in tranquillitate iustitiæ autem fructus accipit non & facies
 ובאפא לא נסכא 18 פארא דין דודיקותא כשינא מודרעין
 pacem qui faciunt ijs
 לאילין דעבדון שלמא

8 Linguam tatem nullus
 hominum domare potest, in-
 quietum malum, plena veno
 mortifero.
 9 In ipsa benedicimus Deū
 & Patrem: & in ipsa maledi-
 cimus homines, qui ad ima-
 ginem & similitudinem Dei
 facti sunt.
 10 Ex ipso ore procedit bene-
 dictio & maledictio. Nō oportet,
 fratres mei, hæc ita fieri,
 11 Nunquid fons de eodem
 foramine emanat dulcem, &
 amaram aquam?
 12 Nunquid potest, fratres
 mei, ficus vvas facere, aut vi-
 tis, ficus? sic neque falsa, dul-
 cem facere potest aquam.
 13 Quis sapiens & disciplina-
 tus inter vos? Ostendat ex
 bona cōuersatione operatio-
 nem suam in mansuetudine
 sapientiæ.
 14 Quòd si zelum amarum
 habetis, & contentiones sunt
 in cordibus vestris: nolite
 gloriari & mendaces esse ad-
 uersus veritatem,
 15 Non est enim ista sapientia
 deforsum descendens à Patre
 lumine: sed terrena, ani-
 malis, diabolica.
 16 Vbi enim zelus & con-
 tentio, ibi inconstantia, & om-
 ne opus prauum.
 17 Quæ autem deforsum est
 sapientia, primùm quidem
 pudica est: deinde pacifica,
 modesta, suadibilis, bonis
 consentiens, plena miseri-
 cordia & fructibus bonis, non
 dicans, sine simulatione.
 18 Fructus autè iustitiæ, in pa-
 ce seminatur facientibus pacē.

8 השנא דין אנש לא אשכח דנכבשויהי כישתא הו הדא
 9 בה ניר מברכונן
 10 ומנה מן פומא נפקין לושתא ובורכתא לא
 11 דלמא משכחא
 12 או דלמא
 13 מנו
 14 אן דין חסמא מריא אית בכון
 15 מטל דהוא חכמתא מן לעל לא נחתת אלא איתיה
 16 איכא ניר
 17 חכמתא דין דמן לעל רביא הו ומליא שלמא ומכיכא
 18 ובאפא לא נסכא
 לאילין דעבדון שלמא

1 Vnde bella & lites in vobis? Nonne ex concupiscentijs vestris quæ militant in membris vestris?

2 Concupiscitis, & non habetis. occiditis, & zelatis: & nõ potestis adipisci, litigatis, & belligeritis: & non habetis, propter quod nõ postularis.

3 Petitiss, & non accipitis, eo quodd malè petatis: vt in concupiscentijs vestris infamatis.

4 Adulteri & adulteræ, nescitis quia amicitia huius: mudi, inimica est Dei: Quicumq; ergo voluerit amicus esse seculi huius, inimicus Dei constituitur,

5 An putatis quia inaniter Scriptura dicat, Ad inuidiã concupiscit spiritus qui habitat in vobis?

6 Maiorem autem dat gratiam. Propter quod dicit, Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.

7 Subditi ergo estote Deo: resistite autè diabolo, & fugiet à vobis.

8 Appropinquate Deo, & appropinquabit vobis. Emundate manus, peccatores: & purificate corda, duplices animo.

9 Miseri estote, & lugete, & plorate: risus vester in luctu conuertatur, & gaudium in moerorem.

10 Humiliamini in conspectu Domini: & exaltabit vos.

concupiscentijs ex nõnne & lites bella inter vos vt sint vbi est ab
בן איבא דאית כבון קרבא ומצותא לא הוא מן רנינתא
vobis & non est estis concupiscentes in membris vestris quæ militant
ומקרבין בהרמכותי: מתרגנין אנתון ולידת לבון
estis & litigantes in man' vras venit neque estis amulantes estis deociditis
וקטלון אנתון ושנני אנתון ולא אתיא באידיכון ונצין אנתון
estis postulantes non quoniam vobis & non est estis facientes de bella
קרבא עבדין אנתון ולית לבון מטל דלא שאלין אנתון:
petentes malè quoniam estis accipientes & non estis petentes
שאלין אנתון ולא נסכין אנתון מטל דבישאית שאלין
estis scientes non adulteri concupiscentias vestras alatis vt estis
אנתון דודתרתכון רנינתכון: גירא לא ידעון אנתון
Deum apud est inimicitia huius mundi quoniam
דדחתה דעלמא הנא בעל דכבותא הי לות אלהא
inimicus huius mundi amicus vester qui vult ignis in
אנא חבל דענא דנהוא דחמא דעלמא הנא בעל דכבא
quod dixit estis frusta nunquid aut Deo est
דוא לאהא: או דלמא סרוקאית סברין אנתון דאמר
verò gratiam in nobis qui habitat spiritus concupiscit in invidia concupiscit
סכבא דכנסנא דנא ורוא דעמרא בן: טיבותא דין
deprimit quoniam Deus dicit hoc proter Domin. noster nobis dedit peccatores
דיתתא ויה לן מרן דמל דהא אמר דאלהא ממכך
gratiam dat & humiliter chor
למא ולמכבא ייה טיבותא:

Pentecosten post 12 in sabbarcho vna

הר בשבא דרב בתר פנטיקוסטי

& fugiet Satanam aduersus & insurgite Deo igitur chor subditi
אשתכדו הביל לאלהא וקוכו לוקבל פטנא וערק
man' vras purgate vobis & appropinquate Deum ad & appropinquate à vobis
ממון: וקרובו לות אלהא ונתקרב לבון דכו אידיכון
& lugete humiliamini animo diffidetes corda vras sanctificate o peccatores
דמא קדשו לכותכון פלגי נפשא אתמככו ואתאכלו
humiliamini in angustia & gaudia vrum veretur in iudium & nllis vobis
מודכון לאלא ונהפך וחדותכון לעקתא: אתמככו
& exaltabit vos Dominus coram

Κεφ. η.

קום טריא ונרטרמכון:

1 Γέννη πόλιμοι και μάχα α υμί νικά σπιδον, α εβη η δονατ υμνλ' οβ' σραποσιν υμνλ' α υμνλ' α υμνλ'.
2 επιδουμνιη, και ην εχρη φοιδεση και ηηλουτε, και ου δνωα δε σπιδον η' μαχα και πολυμνη: ε τη δονα
δλξ τω με σπιδον υμνασ. 3 αητιη, ε ου λαμβανετε, δεση και ην αητιη, ηα α παρ δονατ υμνλ' α υμνλ'.
4 μοιχοι η μοιχαλιδεσ, ηα σιδωτε οη η φρια τω κοσμον εχθεσ τω ηου δονα, οε α υμνλ' α υμνλ'.
5 η δοκαίτη οη κατωσ η χαρη ληγη, η πρσ φιδωσ δονατ η αητιη
μα ο καλφκεσσι α ημνι: 6 μείζονα δέ δίδωσι χείρη δνδ λεγα, ε υμνλ' α υμνλ' α υμνλ'.
7 ιασπύγησ ουσ τω δνω. α η σπιδον τω δλω δολα, ε εδωξται αφ υμνλ'. 8 εχρησθη
στω, ε εχρησθη υμνλ' αητιησ αητιησ, α η σπιδον τω δλω δολα, ε εδωξται αφ υμνλ'. 9 τω λαμνλ' α υμνλ'.
δονατ, ε κλαύσση τ' ο γάλωσ υμνλ' είσ πύργωσ μντασ αφητω, ε η χαρη είσ κατφρημα. 10 επιδωσ
αυμνλ' α υμνλ' ε υμνλ' α υμνλ'.

NOVUM
TESTAMENTUM
A.
IV. etc.

esera qui loquitur eom is fratres mei inuicē cōtra loquētes scis non
לא תהוון ממללין על חדרא אחי הו ניר דממלל על

Legem & iudicat Legem contra loquitur fratrem suum iudicat aut fratrem suū
אחוריה או דאן לא אחוריה ממלל על נמוסא ודאן לא נמוסא

sed Legis factor es non es iudicans Legem & si
ואן לא נמוסא דאן את לא הוית עבודה דנמוסא אלא

potest qui ipse & iudex Legem ponens enim est vnus iudex illius
דינר: 12 חר הו ניר סאם נמוסא ודינא דהו משכח

proximum tuum ipsum es qui iudicans es quis verò tu & perdat vt viuificet
דינר: ונוכר את דין מן את דאן את לא לקריבך :

eras aut quia hodie qui dicunt ijs de diebus verò quid
13 מנא דין נאמר על אילין דאמרין דיומנא או סחר

vnum annum illic & agemus quæcūque sit illam in urbem proficiscemur
אזלינן למדינתא אידרא דהי ועבדינן תמן שנתא חרמא

quæ eras sicut quid sciunt neque & iuerabimur & merebitur
ומתהנינן ויתרינן : 14 ולא ידעין מנא הוא סחר מנא

& euasit & deiecit apparet qui modicū vapor nisi vite nostræ enim sunt
אנון ניר חיון אלא אן להנא דקליל מתהווא וטלק ומפוא :

hoc faciemus & vixerimus voluerit Dominus si vt dicerent pro
15 חלף דנאמרין דאן מריא נענא ונחא עבדינן חרמא

quæ sicut gloriatio omnis in superbia sua gloriantur illud aut
או הני : 16 משתכחין כחתירותהון כל שוכהרא דאך

illud facit & non bonum qui nouit & is est malo à ista
הנא מן בישא הו : 17 ואינא דידע טבתא ולא עבד לה

caput ei est peccatum
הטתא הוא לה : קפלאון ה

super vos qui veniunt dolores propter & plorate eiulate diuites o
או עתידא איללו ובכו על דוונא דאתין עליכון :

tinea à corrosa sunt & vestimēta vrā & factet corrupta est enim opulētia vrā
2 עותרכון ניר אתחבל וסרי ומאניכון אתאכלו מן ססא :

in testimonium erit & corruptio eorum corruptū est & argētū vrām & aurū vrām
3 ודהככון וסאמכון אשחת לה ושוחתהון הווא לסהרותא

vobis coarsuistis ignem carnem vrām vt erodat futura est & ipla cōtra vos
עליכון והי עתידא דתאכול בסרכון נורא כנשתון לכון

vltimos in dies
ליומתא אחריא :

11 μη καταλαλειτε ἀλλήλους ἀδελφοί ὁ καταλαλεῖ ἀδελφόν, ἔ κρινω τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ, κατὰ λαλεῖ νῆ μου
& κρινη ἰδμου. οὐδὲ νῆ μου κρινης, ἀλλ' ὅς τις κρινω νῆ μου, δινα κρινης. 12 οἱς ὄβιν ὁ τομοχίτης ὁ δουάμπος σῶσαι

καὶ καταλαλειτω. σὺ δὲ οἱς ὁ κρινης τὸν ἔπρωι: 13 ἀγαπῶ οἱ λέγοντες, σήμερον ἢ αὔριον πωροσάμεθα οἱς
τὸν δὲ τὸν πῶσι, τὸν δὲ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι. 14 οἱς ὁ κρινης ὁ κρινης

τὸν δὲ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι. 15 αἰ τὸν κρινης ὁ κρινης, ὁ κρινης ὁ κρινης, ὁ κρινης ὁ κρινης, ὁ κρινης ὁ κρινης

καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι. 16 τὸν δὲ κρινης ὁ κρινης, ὁ κρινης ὁ κρινης, ὁ κρινης ὁ κρινης

καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι, καὶ τὸν πῶσι. 17 οἱς ὁ κρινης ὁ κρινης, ὁ κρινης ὁ κρινης, ὁ κρινης ὁ κρινης

11 Nolite detrahere alteru-
trum, fratres mei. Qui detra-
hit fratri, aut qui iudicat fra-
trem suum, detrahit Legi, &
iudicat Legem. Si autem iu-
dicas Legem, non est factor
Legis, sed iudex.

12 Vnus est enim legislator,
& iudex qui potest perdere &
liberare. Tu autē quis es qui
iudicas proximum tuum?

13 Ecce nūc quid dicitis, Hodie
aut crastino ibimus in illam
ciuitatem, & faciemus ibi
quidem annum, & mercabi-
mur, & lucrum faciemus.

14 Qui ignoratis quid erit in
crastino. Quis est enim vita
vestra? Vapor est enim ad mo-
dicū parēs, & deinceps exten-
minabitur.

15 Pro eo vt dicatis, Si Do-
minus voluerit, & Si vixerim-
us, faciemus hoc aut illud.

16 Nunc autem exultaris in
superbiis vestris. Omnis exul-
tatio talis, maligna est.

17 Scienti igitur bonum fa-
cere, & non facienti, pecca-
tum est illi.

CAP. V.
I A G I T A nunc, diuites,
plorare, vlulantes in miserijs
vestris quæ adueniunt vobis.

2 Diuitiæ vestræ putrefactæ
sunt: & vestimenta vestra à
tineis comesta sunt.

3 Aurum & argentum ve-
strum æruginauit: & ærugo
eorum in testimonium vobis
erit, & manducabit carnes
vestras sicut ignis. Thesauri-
zastis vobis iram in nouissi-
mis diebus.

4 Ecce merces operatorum
 qui messuerunt regiones ve-
 stras, quæ frandata est à vo-
 bis, clamat: & clamor eorum
 in aures Domini sabaoth in-
 troiuit.
 5 Epulati estis super terram:
 & in luxuriis enutristis corda
 vestra vt in die occisionis.
 6 Adduxistis & occidistis
 iustum: & non restitit vobis.
 7 Patientes igitur estote,
 fratres, vsque ad aduentum
 Domini. Ecce agricola ex-
 pectat pretiosum fructum
 terræ: patienter ferens donec
 accipiat temporaneum & se-
 rotinum.
 8 Patientes igitur estote &
 vos, & confirmate corda ve-
 stra, quoniam aduentum Do-
 mini appropinquauit.
 9 Nolite ingemiscere, fra-
 tres, in alterutro, vt non iudi-
 cemini. Ecce, iudex ante ian-
 nuam assistit.
 10 Exemplum accipite, fra-
 tres, exirus mali, & longani-
 mitatis, & laboris, & patien-
 tiz, Prophetas, qui locuti
 sunt in nomine Domini.
 11 Ecce beatificamus eos
 qui sustinuerunt. Sufferen-
 tiam Iob audistis, & finem
 Domini vidistis, quoniam
 misericors Dominus est &
 miserator.
 12 Ante omnia autem, fra-
 tres mei, nolite iurare, ne-
 que per cælum, neque per
 terram, neque aliud quod-
 cunque iuramentum.

clamat peruersè retinuitis quæ terras vras q. messuerunt operatorum merces
 וראו אנרא דפעלא דהעדו ארעתכו הו דטלמתו קעא
 in delictis vixistis introiuit exercituum Domini in aures messorum & clamor
 וקעא דהעדו לאדנהו דמריא עבאות עלה: בסמתו
 ad diem tanquam corpora vra & enutristis & subinanstis terram super eis
 מע על ארעא ואתלעבתו והרמיתו פנריכו איך דליוטא
 surrexite neque iustum & occidistis condemnastis
 ונכמתו: חבתו וקטלתו לודיקא ולא קס

de patribus Epiphaniam quæ post 4. in sabbarho vna
 דחכשנא דר רכתו דנחמא ואכהתא
 Domini ad aduentum vsque spiritum vestrum perahite fratres mei vt vob
 אנתו דין אחי אנרו רוחכו עדמא למאתיה דמריא
 spiritu suu & perahit terra suæ pretiosos fructus qui expectat agricola fructu
 איך אנרא דמכנא לפארא יקרא דארעה ומנר רוחה
 ita & serotinam primogeniam plusiam accipiat donec super eis
 עיך עומא דנכב כמרא כמריא ולקישא: הכנא
 enim appropinquat confirmate & corda vra spiritum vestrum perahite vna
 אן אנתו אנרו רוחכו ולכותכו שררו קרכת לה ניר
 iudicemine vt no fratres mei vnu aduersus vnu ingemiscatis ne Domini nisi ad
 מותה דמרו: לא תתנהו חד על חד אחי דלא תתדינו
 accipite ipsos Prophetas exemplum stat fore ante iudex enim tunc
 הא ניר דינא קדם דרעא קאם: דמותא לנביא סבו
 in noie qui locuti sunt illos afflictionu vraru spiritus ad perahitoe frs mei vobis
 לכו אחי לנברת רוחא דאולעניכו הנו דמללו בשכח
 audistis qui sustinuerunt ijs beatitatem tribuimus enim ecce Domini
 דמרא: הא ניר יהיכו טובא לאילין דסיברו שכעתון
 quoniam vidistis Dominus ei quem fecit & finem Iob patientiam
 כטננותה ראווב והתא דערב לה מריא חיותו מטל
 ne fratres mei aurè quid omne ante & cõmiserans Dominus est misericors
 דמרו הו מריא ומרחפו: קדם כל מרס דין אחי לא
 per iurandum non etiam per terram neque per cælus non iurantes
 ויטון מין לא כשמיא ולא בארעא אף לא כממתא

NOVUM
 TESTAMENTUM
 A.
 V. et c.

4 ιδου εμεσος οτι ηργαθη η αμμοσιν των χειρας υμων, ο απιστησεν εδωκε υμιν, κρησι & α βουθη
 εσται των εις τα ωτια κωλεισ (αβωωθ ειση) κη υδασοι. 5 ετηρησεται οτι η γη & εσσοται η γη
 των καρδιας υμων ος ει η υδρα σπαρησ 6 και δικασατε, εσ οδισατε τον υδρα, αλ αλ πωσ αταται η
 7 μακροθυμιαται ο υμ, α δελφοι, εως της παροισιας του κωλει. ιδου ο κωλει οδισατε τον υμ, ος
 ησ, μακροθυμιαται ο υμ, ος αλ αυτοι, εως αλ λα κη υδρα σπαρησ, ο υμ, ος αλ αυτοι, εως αλ λα κη
 καρδιας υμων, ο π αυτοι, εως αλ λα κη υδρα σπαρησ, ο υμ, ος αλ αυτοι, εως αλ λα κη υδρα σπαρησ
 της περ ηυ θυρω, εσκειν. 10 υστω δερμα λαβετε α δελφοι μου, της κακωπαλνισ, ε της μακροθυμιαται
 ποσσησ, οι ηλαλησατε ο υμ, ος αλ αυτοι, εως αλ λα κη υδρα σπαρησ. 11 ιδου μακα ελ εστω, ο υμ, ος
 η κωσπατε, ε το πηλας κωλεισ α δερε, ο π πηλας κωλεισ α λ γωσ ο υμ, ος αλ αυτοι, εως αλ λα κη υδρα σπαρησ
 μη εμεσετε, μητε τον ουρανον, μητε την γην ο μητε θυον ενανθ ορατ

econdemnemini ut non non & non est est sermo vester sit sed aliud
 אהריתא אלא תהוא מלתכו אין אין ולא לא דלא תתחבו
 sit in afflictione sit ex vobis homo & si iudicium sub
 תחית דינא : ואן אנש מנכוו נהוא כאולענא נהוא
 presbyteros vocet infirmetur si psallens sit latetur & si orans
 מעלא ואן חדא נהנא מומר : אן כריה נקרא לקשישא
 Domini nostri in nomine oleo & vngant eum pro ipso & orent Ecclesie
 רערתא ונצלון עלוהי ונמשהונה משהא בשמה דמרן :
 enim & eriget qui agrotat ipsum sanitati restituet fidei & oratio
 וצלונא דהימנותא מתלמא לה להו דכריה ומקים לה
 estote ei remittuntur ab eo cōmissa sint peccata & si Domin⁹ noster
 מרן ואן חטהא עכידין לה משתבקין לה : הויתון
 vno pro vnus orantes & estote vni vnus delicta vestra cōsūtētes verò
 דין מודין סבלותכוו חד להו והויתון מצלין חד על חד
 orans quam iustus illius orationis virtus enim est magna vt sanemini
 דתתאסון רב הו ניר חילה דצלונא אידא דזיקא מצלא
 vt non & orauit sicut nos obnoxio passioi fuit hominis fili⁹ Elias etiam est
 לה : אף אליא בר נשא הוא השושא אכותו וצלי דלא
 menses & sex annos tres descendit & non terram super pluuiam descendere
 נהות מטרא על ארעא ולא נחת תלה שנין ושתיא ירחין :
 fructus suos edidit & terra pluuiam dederunt & celi orauit & rursum
 ותוב צלי ושמיא יהבו מטרא וארעא יחבת פאריה :
 & conuerterit eū Veritatis via à errauerit ex vobis homo si fratres mei
 אהי אין אנש מנכוו נטעא מן אורחא דקשותא ונפניוהי
 errore ab peccatorem qui reducit quod d' is sciat errore ipsius ab homo
 אנש מן טעוועה : נרע רהו דמהפך לחטיא מן טעוועה
 peccatorū suorū multitudinē & operit morte à animā suā vinificat vix su e
 דאורחא מהא נפשה מן מותא ועמא סונאא דחטהוהי
 Apostoli Iacobi Epistole Finis
 שלמת אגרתא דיעקוב שליחא

Sit autem sermo vester, est, est : non, non : vt nō sub iudicio decidatis.
 13 Tristatur autem aliquis vestrum ? oret. Equo animo est ? psallat.
 14 Infirmatur quis in vobis ? inducat Presbyteros Ecclesie, & orent super eum, vngentes eum oleo in nomine Domini:
 15 Et oratio fidei saluabit infirmum, & alleuiabit eum Dominus: & si in peccatis sit, remittentur ei.
 16 Confitemini ergo alterutrum peccata vestra: & orate pro inuicem vt saluemini. multum enim valet deprecatio iusti assidua.
 17 Elias, homo erat similis nobis passibilis: & oratione orauit vt non plueret super terrā, & non pluit annos tres, & menses sex.
 18 Et rursum orauit: & ex-lum dedit pluuiam, & terra dedit fructum suum.
 19 Fratres mei, si qui ex vobis errauerit à veritate, & conuerterit quis eum:
 20 Scite debet quoniam qui conuertit fecerit peccatorem ab errore vix suæ, saluabit animam eius à morte, & operiet multitudinem peccatorum.
 Epistolæ B. Iacobi finis

13 κακοπαθῆναι ὡς ὑμῖν: προσευχέσθω, βι-
 δουμαί τις: ψαλλέτω. 14 ἀδυνατῆς ὡς ὑμῖν: προσκαλεσάτω τῶς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, ἔσονται ὑπὲρ
 αὐτοῦ ἡγιασμένοι, καὶ ἑλάττωσιν ἐπιθέματα τῶν χειρῶν. 15 ἢ ἐπιθῆναι τῆς πίστεως ὡς ἐπὶ τὸ καμνόντα,
 ἔσονται αὐτὸν ὁ κύριος καὶ ἑλεήσει αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον τῆς σαρκός. 16 ἢ ἐπιθῆναι τῆς πίστεως ὡς ἐπὶ τὸ καμνόντα,
 ἔσονται αὐτὸν ὁ κύριος καὶ ἑλεήσει αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον τῆς σαρκός. 17 ἢ ἐπιθῆναι τῆς πίστεως ὡς ἐπὶ τὸ καμνόντα,
 ἔσονται αὐτὸν ὁ κύριος καὶ ἑλεήσει αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον τῆς σαρκός. 18 ἢ ἐπιθῆναι τῆς πίστεως ὡς ἐπὶ τὸ καμνόντα,
 ἔσονται αὐτὸν ὁ κύριος καὶ ἑλεήσει αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον τῆς σαρκός. 19 ἢ ἐπιθῆναι τῆς πίστεως ὡς ἐπὶ τὸ καμνόντα,
 ἔσονται αὐτὸν ὁ κύριος καὶ ἑλεήσει αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον τῆς σαρκός. 20 ἢ ἐπιθῆναι τῆς πίστεως ὡς ἐπὶ τὸ καμνόντα,
 ἔσονται αὐτὸν ὁ κύριος καὶ ἑλεήσει αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον τῆς σαρκός.

Τέλος τῆς τῆς Ἀγίας Ἰακώβου καὶ Σολομῶντος ἐπιστολῆς.